

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Shrnutí stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k rozšiřování a používání rušivých technologií sledování

(Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na webových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese www.edps.europa.eu)

(2016/C 79/04)

EIOÚ se v tomto svém stanovisku vyjadřuje k otázkám ochrany údajů a soukromí v souvislosti s rozšiřováním a používáním rušivých technologií sledování. Využívání těchto nástrojů ve své podstatě zahrnuje zpracování osobních údajů i možné narušení soukromí: hlavním cílem rušivých technologií sledování je na dálku infiltrovat IT systémy (obvykle prostřednictvím internetu) za účelem tajného sledování aktivit těchto IT systémů a postupem času odesílat data zpět uživateli těchto nástrojů sledování.

Ačkoliv takové nástroje mohou být instrumentem pro legitimní (a regulované) použití donucovacími orgány nebo zpravodajskými agenturami, mohou být také používány jako „trojské koně“ k obcházení bezpečnostních opatření v oblasti elektronické komunikace a zpracování dat.

Pnutí mezi pozitivním využíváním nástrojů informačních a komunikačních technologií a negativním dopadem, které zneužití těchto technologií může mít v oblasti lidských práv a zejména ochrany osobních údajů a soukromí, je třeba řešit prostřednictvím národních politik a politik EU a musí je řešit všechny zúčastněné strany v odvětví ICT (vývojáři, poskytovatelé služeb, prodejci, zprostředkovatelé, distributoři i uživatelé).

V tomto stanovisku EIOÚ navrhuje řešit hrozby představované používáním rušivých technologií sledování pomocí následujících kroků:

- je třeba provést posouzení stávajících norem EU pro informační a komunikační technologie s cílem zvýšit ochranu lidských práv, zejména v případě vývozu technologií pro sledování nebo odposlech a souvisejících služeb,
- využívání a rozšiřování (a to i uvnitř EU) nástrojů pro sledování a odposlech i souvisejících služeb musí podléhat přiměřené regulaci s ohledem na potenciální riziko porušení základních práv, zejména práva na soukromí a ochranu údajů,
- Rada Evropské unie, Evropský parlament, Evropská komise a ESVČ by měly vypracovat konzistentní a účinnější politiky vztahující se na vývoz rušivých nástrojů sledování v kontextu technologií dvojího využití, a to na úrovni EU i na mezinárodní úrovni,
- aktualizované politiky by měly regulovat „zneužití nultého dne“ a zranitelnost, aby se zamezilo jejich zneužití pro porušování základních práv,
- politiky EU v oblasti kybernetické bezpečnosti by měly zohledňovat rozšiřování technologií pro odposlech a sledování a řešit konkrétně tento problém v rámci příslušných právních předpisů,
- investice do bezpečnosti na internetu i iniciativy podporující ochranu soukromí již od návrhu v nových technologických řešeních by měly být podporovány,
- je třeba zaujmout jednotný přístup tak, aby byla udělena mezinárodní ochrana oznamovatelům, kteří přispívají k odhalování porušování lidských práv prostřednictvím technologií pro odposlech nebo sledování.

V Bruselu dne 15. prosince 2015.

Giovanni BUTTARELLI
evropský inspektor ochrany údajů